

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 34. Zettortdeenâ 22trâ Augusta 1835.

J a u n a s s i n n a s.

No Wentespils, 14tâ Augusta 1835. Deewa spehks ir eeksch wahjeem warrens parahdahs! — Muhsu jauna bashiza, kurras zelschana pehrngaddâ sahze, un kurras gruntsakmins 20tâ Mei 1834 listis tappe, taggad, jau gan drihs gattawa buhdama, wiffai draudsei par firdseepreezinaschanu jauki spihd; un Rihges zeenigs Generalgubernators, kam muhsu Keisers un Kungs schihs bashinizas zelschanas pahrluhfoschanu bija usdewis, mums apsohljis pats atnahkt un 15tâ September pee muhsu Deewanamma eefwehtischanas lihds ar mums Tam gohdu doht, kam gohds un flawa peenahfahs.

Pauffer.

Rasbaineeki, kas leelds pulkds sawu laupischanas darbu arridsan ap Rihgu sahkuschi eezelt, nu gan, kâ leekahs, kluhs pahrmahziti. 5tâ Augusta mehnescha deenâ Rihges meschds rasbaineeku-jakts effoht turreta. Dauds palaidohni sakerti, kâ fakka: winnu starpâ weens flepkawu preekschneeks. Schis drihwojis ahr-Rihgâ. Winna nammâ arridsan sagti schaujami rikhi effoht atrasti. Zo stahsta Rihges awises (Provinzialblatt) no plehfigeem zilwekeem. No plehfigeem wilkeem tur stahw rakstihst: kâ isgahjuschâ gaddâ Widsemnê 297 wezzi un 358 jauni wilki effoht noschanti.

Sawu skunstigu Englenderi! Englenderu semnê isdohmajuschu rattus us divi rittineem, ar ko 9 minutes laikâ werstes sirehki nobraufuschi, tas irr weenâ stundâ weffalu juhdsi. 3 zilweki rattos sehdejuschi eekschâ — un kas schohs rattus wiljis? Altbildi: kohku sirgs. Gemaukti sirgam bijuschu galwâ, ar ko effoht sirgu greesuschu, kâ un kur patizis. Ja wiss

irr pateefiba, kas stahw rakstihst melns us balta, tad gribbam scho lectu tizzeht.

Wahzsemnê effoht schinni gaddâ, daschâ widduzi lohki faufs gads, tâ kâ strauti un uppes paleekoht bes uhdena. Rudsi un kweeschi gan labbi isdewuschees, bet ne tâ wassaraji; pawissam mas kartupetu effoht.

Schinni azzunirkli dabujam sinnu: kâ tee flepkawi kas Emburges frohgâ eeloususchees, Rihgâ sakerti. Schee effoht isfazziuschu, kâ winni arridsan Dhsolu muifchas Gluhdu mahjas, Skabargu frohgu pee Tukkumes un Lindes submallas aplaupijuschu.

Pee Reepajas kahds kungs dohdahs us juhru redseht, kâ kuggis tohp kristihst, jeb us kahdu wihhi tam tohp wahrds peelikts. Daschdaschadas lustes un arri smeekli tur bij redsami. Kugga buhmeisteris arri fazzija tâ: kaut tu sapuhstu juhâ! Kungs waiza, kalabb tad tâ? Wianam teek atbildehts: Ja schis kuggis sapuhst, tad winsch ne isputtehs zaur stohrmi un zittahm breefnahm, bet fatruhdehs pomasittinam zaur sapuhfchanu. Labbi wehlehts! Kungs waiza: zik wezs tad teek labh kuggis? Kungam teek gudri atbildehts: Ne sinnam: bet reds schê kuggis, spreedat paschi pahr winna wezzumu. Schis kuggis, kurrâ taggad 140 lastes labbibas fabehtas, irr 1802 gaddâ usbudwehts un no ta laika lihds schim (1834) 4 reis pahrtahsibt. 26 gaddu starpâ schis kuggis 123 reis us reisofchanu jeb us tablu juhâs zellu bijis. Sawâ widdû jeb sawâ kungi kuggim labbiba un zittas pahrdohdamas prezes bijuschas, nau-das wehrte par 218,304 sudraba rubl. Schis kuggis ar fveschahm prezzehm peekrauts 54 reis us Kreewu-semni atnahjis, 23 reis ar Kreewu-prezzehm us fveschahm semnehm aisgahjis.

Fugga Kapteinam fluë maksati 25,000 sudraba rubli; fugga kalpeem 26,000 sudraba rubli; fugga laudis apeduschu un apdsehruschu 22,000 sudraba rublus. Labs stikkis! Urriidsan nemts no Nihgas Uwischem. (Provinzialblatt.)

• Gohdiga wihra atmakfaschana.

Nastas malku muggurâ, no salnas gandrihs fastings, nahze Jurris, wezs sweijneeks, no kaimina plifka mescha us sawahm mahjahm atpakkat. Gruhti to apfnigguschu stiggu allos dams, winsch pahp uppes tiltu, garr Uldrika, meschafunga mahjahm, pahreet gribbeja, kâ tiftu sawâ buhdinâ. „Pagaid wezzais!“ fauze meschafungs un kâ traks no sawahm mahjahm islehze: „Kur tu to malku nehmi?“ ta malka tew ne peederr! tu man to effi nosadsis!“

Jurris, no bailehm pahruemts, zaur mohfahm noslohdshits atbildeja: „meschafungs, es nefo ne esmu sadsis!“

Uldriks. Ne mello, wezzais firmgalwi! wakkar es tiffai malku peejirtu; no ta tu to nehmi! dohd schurp!

Jurris. Nè, mihlais meschafungs! es tohs pa sarrineem freetui un gohdigi salassiju.

Uldriks. Nu mello kâ tu saltis paliftu, tu nelga. Dohd schurp!

Jurris. Lubhojeet jell, tee tiffai sausi sarrini, fo appalsch kohkeem sneegâ iskaisitus at-raddu un few sanessohs.

Uldriks. Tu tohs nosadsis. Ro tew tawi melli palihds?

Uldriks ar makti nastu no firmgalwa mugguras rahwe, un pahp tiltu straumè eemette. „Nu kilds pabeigts,“ fazzija winsch mehadinadams un eefrehje itt dusnigi sawâ nammâ. Jurris winnam noskummis pakkat skattidamees zihhoja ar affarainahm azzim prohjam.

Pehz kahdahm deenahm gaisf fiftaks tappe. Leddus gabbali sahke eet. Leddus gabbali nahdami maktigi un sprahgdami prett tilta stahwus zehlehs. Gabbali prett gabbaleem saplihse, un

raustidama straume sahze pluhstin pluhst. Tad Willums, Uldrika dehs, no pilsehta nahzis, gribbeja pahp tiltu pahreet! Bet scho pahp-wehrschanu eeraudsijis, tohti isbihjees, ne usdrihstejahs pahp tiltu pahreet. Ir Jurris, kas pat winna klahumâ laiwu fataifija, winnu pamahzija, lai jell sawu dsihwibu tahdâ nahwes breefmâ ne eedohtu. Uldriks to eeraudsijis, fauz spihtigi: „Nahz ahtri pahri, tils jau taggad ne luhshs. Deews sinn, fo zittadi wezzais kildetais ar tewim eefahktu. Nahz pahri!“

Willums sfrehje. Grubdeens grubdeenam prett tiltu pakkat steidsahs. Tils tohp schurp un turp mehtahs. Wehl weens grubdeens. — Willums semmè pakriht. — Nu wehl weens grubdeens. — Tils grimst, uhdeni gahschahs, Willums lihds. Ak, kâ nu tehws par to bahrgoja; kâ schehloja wezs firmgalwis, Jurris, pahp to! Pufens uhdeni breefnigi brehze un pehz paliga fauze. Pee balka peekehruschu, no leddu gandrihs saspeestu, straume winnu aisrahwe. Neapmeerinajams meschafungs taggad uppmallâ apfahrt sfrehje, brehze un rohkas bailigi schnaughtin schnaudse, newarredams zerreht, kâ sweijneeks to isglahbtu.

Bet nofirmohs Jurris drohschi sawâ laiwâ eelehzis to firdigi zaur leddus gabbaleem un zaur tilta preedes kohkeem dsinne; israhwe pufeni no atwarfa un peenahze laimigi pee kraffa.

„Schè tewim taru dehu atdohdu,“ schis fazzija mihligi, un ar tahdu balsi, kas pat wilfu buhtu eefschjis pahpwarreht: „reds, winsch spirts un wessels, tiffai masdauds isbihjees.“ Uldriks ne uenehmahs sawas azzis pazelt, un ilgu laiku apfauehts un kâ mehms stahweja. „Peedohdi, gohdigs firmgalwi!“ gallâ fazzija, pee meefas un dwehseles drebedams, un gau-schas affaras no winna waiga rittinaja: „Peedohd mannu lohpfichku parahdischanu.“

„Ro tad tew wehl buhschu peedoht?“ atbildeja Jurris ar laipnigu waigu. „Woi ne esmu taggad jau deewsgan prett tewim atreebees?“

Uldriks. Tad tabdâ wihsê labbudarri-
schana tawa atreeschana bija, tu apfaitinahts
wihs? — — Deewš! woi tâ gohda wihs
atmaksa? —

R — 3.

— S m e e k l u s t a h s t i .

Rahdu blehdi kehniensch sawas nebehdivas lab-
bad, pahr rohbeschu subtiija, un pawehleja:
ja winnu kas manâ walst reds, tam irr brihw
winnu fert un pakahrt. Blehdis redsedams kâ
wairs labbi ne ees, steidsahs nu prohjam, un
eeraudsija semneeku pahr lauku staigajam un
praffija winnam, kam tas lauks peederroht?
Semneeks atbildeja: Tas lauks man peederr,
to es esinu mantojis. — Schis winnam praffa:
zif winsch par weenu wesumu semmes, no
fawa lauka, gribboht? Semneeks fazzija: wee-
nu wehrdinu. Blehdis winnam aismaksa wehr-
dinu, peekrauj sawus rattus un brauz prohjam.
Kehniensch winnu eeraudsijis sakka: woi es tew ne
esinu teizis, kad es tew sawâ semnê atraddischi,
es tew lifschu pakahrt! Zeenigs kehniensch, at-
bildeja blehdis, es jau ne esinu juhsu semnê, es
pats sawâ semnê fehshu. Es scho semni no
semneeka pirku, un winsch teize, kâ winsch to
effoht mantojis! — Kehniensch scho reis blehdim
peedewe un fazzija: brauz tu prohjam, bet ne
nahz wairs atpakkal.

F. B.

* * *
Rahds fihstulil pakabrahs fewi tapehz, kâ
tas bij ar leelu pulku naudas peekrahpts. Win-
na fullainis, kas to ahtrumâ eeraudsija, pahr-
greefe strikki un isglahbe winnu no nahwes. —
Kad nu tas fullainis no winna gribbeja atstahst,
nowilke winsch tam kahdu dalku no sawas lohnes,
fazzidams: „Tas strikkis wehl bija jauns, tu
warreji-to masgu atraisihst, bet ne pahrgreest.“

* * *
Rahds jumikis nokritte no jumta un uskritte
weenam zilwekam wirsû, kas appakschâ fehdeja,
un nositte to, bet pats pee dsihwibas palikke.
Weens rabbineeks ta nositta, aisgahje us teesu

un apfuhdseja to, lai teesa pee ta atreebtohs un
to strahpetu. — Teefas kungi redseja, kâ winsch
wainigs ne bija, jo winsch to ne bija tihschi dar-
rijis. — Bet kad nu fuhdsetaju ne kahdâ wihsê
ne warreja apmeerinaht, tad teesa nospreede tâ:
„lai fuhdsetais us to namma juntu kahpj, kur
jumikis strahdaja; tad lai jumikis apfehshahs
tanni weetâ, kur nosittais fehdeja, un tad lai
schis atkal jumikim wirsû friht.“ —

— n — n.

Muhsu Uwischu lassitajeem sinnu dohdam
pahr weenu jaunu gramatu kas schinni gaddâ
pee zeeniga Steffenhagen kunga Zelgawâ rakstôs
eespeesta:

Ihsa

Rehkinaschanas mahziba;

Skohlmeistereem par paligu pee mahzischanas,
skohlâ bijuscheem par attapschanu

farakšita
no

G. Brasche, Nihzes mahzitaja.

Ko no schihs gramatinas buhs sagaidiht,
mahza skaidrati ta preekschrinna, kurreu schein
lihds rakstôs eeleeam:

Echo ihfu rehkinaschanas gramatinu jums,
mihleem Latweescheem, dahwaju, ne wihs ta-
pehz, lai no tahs paschi, bes wissa paliga,
warretut to rehkinaschanu ismahkt; — bet lai
ta buhtu juhsu skohlmeistereem par paligu pee
mahzischanas, teem rahdidama us to gabbalu,
kâ pa fahrtam jamahza; un lai jums pascheem,
kad jau skohlu atstahjuschi, derretu pee attap-
schanas, kad kahda rehkinaschana jums atkal
buhtu isbirruse. Lai jelle arridsan schi gramati-
na derretu muhsu mihleem Latweescheem par
prahta zillaschanu un islohzischanu. —

Schi gramatina turra 40 lapwas un maksa
eeseeta pellekâ wahkâ 25 kap. fudr., neeseeta
20 kap. fudr.

Teesas fluddinafchanaš.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanaš pee ta Krokna Sezzes muischas fainneeka George Steinberg eeksch Felsenburg mahjam buhtu, par kurra mantu parradu deht konturse spreeska, tohp zaur scho ušfautri, 27tâ Septembar f. g. pee schahš pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaki neweens ne tapš klaušibts.

Talšinas pagasta teefa, 22trâ Juhli 1835. 2
 ††† Pohlanu Gurriš, pagasta wezzakais.
 (Nr. 259.) Schureföky, pagasta teefas strihweris.

Wissi kam kahdas taisnas parradu prassifchanaš pee ta bijufcha Bornašmindeš fainneeka Eadeiku Mahrstina buhtu, tohp scheid ušaižinati, lai lihds Sta Nktobera f. g. pee schahš pagasta teefas peeteizahš.

Bornašmindeš pagasta teefa, 8tâ August 1835. 3
 ††† Eserneek Mikkel, pagasta wezzakais.
 (Nr. 25.) U. Grundt, pagasta teefas strihweris.

Žittas fluddinafchanaš.

Dohbeles muischas waldischanaš sinnamu darra: fâ taš Dohbeles Marias=tirguš schinni gaddâ, oštra

Septembara mehnescha deenâ tapš turrehtš. Dohbelê, 6tâ August 1835.

Za muischas waldischanaš.

Wezzas Žezzerêš dšimtsmuischas sinnamu darra, ka taš tirguš, kaš lihds schim Marias schifstifchanaš deenâ klue turrehtš, schinni gaddâ tapš pahzeltš us 3schu Septembara deenu pehz wezza kalendera. Gehwu lohpuš un firguš tribs gaduš blakkam buhš scheidan brihw bes tulla pahroht.

Wezzâ Žezzerê, 14tâ Juhli 1835.

Za muischas waldischanaš.

Želgawas rihta=mahžitajam irr diwas grahmatas atnabkufdas. Weena irr ar to ušrakstu: Hrn. Kand. E. W. David in Schorstadt; oštra no weena salbata, kaš atbild us weenu grahmatu, fo winna mahte tam irr aišklaiduse. Rakšitais, kaš taggad Mohilew gubernementi pateiz par 5 fudr. rubl., fo sawa mahte, Škursinu muischas pagastâ, tam lihds subtijuse. Weidsamai grahmatai ne irr mahju weeta peelikta. Luhsohš fâ no Škursinu muischas kahdš puenahktu, schihš grahmatas no mannim panemt.

W. Pantenius,

Želgawas rihta=mahžitais.

Naudas, labbibas un prezzu tirguš us plazzi. Rižgê tami 12tâ Augusta 1835.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 57½ kap. papihru naudas gelbeja	1	—	1 pohdš kannepu tappe maksahts ar	—	80
5 — papihru naudas	1	38	1 — linnu labbakas furtes — —	2	60
1 jaunš dahlderis	1	32	1 — — sliktakas furtes — —	2	40
1 puhš rudsu tappe maksahts ar	1	40	1 — tabaka	1	—
1 — kweeschu	1	80	1 — dšelfes	—	65
1 — meeschu	1	20	1 — šweesta	2	20
1 — meeschu=putrainu — — —	2	—	1 muzza šilku, preeschu muzza — —	5	75
1 — ausu	—	80	1 — — wibšchnu muzza — —	6	—
1 — kweeschu=miltu	2	20	1 — šarkanas šahls	6	—
1 — bihdeletu rudsu=miltu — — —	2	—	1 — rupjas leddainas šahls — —	5	—
1 — rupju rudsu=miltu — — —	1	50	1 — rupjas baltas šahls — —	4	15
1 — firnu	1	40	1 — smalkas šahls	3	90
1 — linnu=sehklas	2	50	50 graschi irr warra jeb papihres rubliš un		
1 — kannepu=sehklas	1	80	warra nauda šahw ar papihres naudu weenâ		
1 — timmeu	5	—	maxfa.		

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas=gubernementu augstas waldischanaš pufes: Hofraht von Braunschweig, grahm. pahrluhfotais.